

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte –Timofti Vladimir

Judecători –Țurcan Anatolie, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului Paralunga Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Paralunga Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.09.2017 – 05.06.2019;

Instanța de apel: 17.07.2019 – 23.10.2019;

Instanța de recurs: 21.01.2020 – 22.09.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 05 iunie 2019, Paralunga Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1050 (una mie cizzeci) u.c, adică în sumă de 52500 (cizzeci și două mii cinci sute) lei - în redacția legii la momentul comiterii infracțiunii;

Cheltuielile judiciare în sumă de 72,06 lei, suportate la efectuarea alcooltestului, au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Paralunga Vasile la data de 04.08.2017, în jurul orelor 20:10 în satul Tocuz, raionul Căușeni, încălcând pct.14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, fără a deține permis de conducere, fiind în stare de ebrietate alcoolică, conducea automobilul de model „xxxxx” cu numărul de înmatriculare PVS 350, și fiind stopat de către colaboratorii de poliție, având scopul eschivării a evitat să oprească, iar mai apoi brusc a stopat automobilul și după identificare a fost supus

testării alcoolscop. În urma petrecerii examenului medical, s-a stabilit că concentrația vaporilor de alcool a aerul expirat la data de 04.08.2017 la cet. Paralunga Vasile Ivan era de 0,64 mg/1, ceea ce conform prevederilor art.134¹² Cod penal se atribuie la categoria stării de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Paralunga Vasile a comis infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(4) Cod penal, conform indicilor calificativi, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Cevdari Vladimir în interesele inculpatului Paralunga Vasile a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Paralunga Vasile sa fie achitat.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul avocatul Cevdari Vladimir în interesele inculpatului Paralunga Vasile și menținută sentința primei instanțe.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a menționat că sentința Judecătoreiei Căușeni, sediul Central a fost pronunțată la 05 iunie 2019. Prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.160) și recipisa (f.d.175) se probează incontestabil că inculpatul a fost asistat de avocatul Cevdari Vladimir care s-a prezentat la ședința de judecată din 05 iunie 2019 și a primit copia sentinței integrale. Astfel, ultimul cunoștea, cu certitudine, conținutul sentinței emise în privința sa, în atare, circumstanțe a expirat și termenul în care apelul poate fi repus în termen.

Prin urmare avocatul Cevdari Vladimir în interesele inculpatului Paralunga Vasile a cunoscut despre sentința Judecătoreiei Căușeni, sediul Central din 05 iunie 2019 și avea dreptul să declare apel din data de 05 iunie 2019, până la 21 iunie 2019. Potrivit cererii de apel declarat de avocatul Cevdari Vladimir în interesele inculpatului Paralunga Vasile se constată că - aceasta a fost depusă la 26.06.2019, ce se confirmă prin ștampila aplicată de Judecătoria Căușeni (f.d.177), peste termenul prevăzut de lege de atac adică peste aproximativ 6 zile, fapt ce exclude repunerea apelului în termen, or nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.403 CPP.

Referitor la argumentul invocat de apărător precum că cererea de apel a fost depusă pe data de 21.06.2019, potrivit bonului de plată a serviciilor poștale, instanța de apel a reținut că și în acest caz se atestă ca avocatul a depus tardiv apelul, or termenul depunerii apelului împotriva sentinței - Judecătoreiei Căușeni, sediul Central din 05 iunie 2019 a expirat la 20 iunie 2019.

La caz, instanța de apel a reținut că apelul poate fi depus și prin poșta. Conform art.8 Legea comunicațiilor poștale, furnizarea serviciilor poștale este reglementată de prezenta lege și regulile privind prestarea serviciilor poștale, elaborate de organul central de specialitate și aprobate de Guvern. Conform art.33 Legea comunicațiilor poștale, furnizarea serviciilor poștale se realizează în condițiile regimului de

autorizare generală prevăzut de prezentul capitol. Regimul de autorizare generală permite furnizarea de servicii poștale, fără obținerea unei decizii explicite din partea autorității de reglementare, prin notificarea intenției de a presta activități de furnizare a serviciilor poștale. Regimul de autorizare generală stabilește obligații privind furnizarea serviciilor poștale în măsura necesară pentru garantarea respectării cerințelor esențiale. Furnizarea serviciilor poștale se realizează cu respectarea obligațiilor prevăzute de legislația vamală în vigoare.

Prin urmare, nu orice depunere a scrisorii poate fi considerată ca trimitere poștală. Cererea de apel poate fi depusă prin poșta, dar numai la oficiile poștale autorizate în conformitate cu legislația Republicii Moldova. La caz, cererea de apel nu a fost depusă la oficiul poștal autorizat. Respectiv, trebuie luată în considerația data când cererea de apel a fost înregistrată la Judecătoria Căușeni.

Instanța de apel a reținut că, în cazul în care termenul de declarare a apelului prevăzut la art.402 Codul de procedură penală, este depășit, adică apelul este declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, instanța de apel este obligată să soluționeze chestiunea privind repunerea în termen a apelului. Dacă întârzierea a fost determinată de motive neîntemeiate, apelul urmează a fi respins ca tardiv, fără judecarea fondului. Astfel instanța de apel a constatat că, nu i-au fost prezentate careva motive întemeiate privind omiterea termenului de apel, iar cele invocate de avocatul Cevdari Vladimir în interesele inculpatului Paralunga Vasile, nu pot servi ca temei de repunere în termen a apelului, deoarece apărătorul avea suficient timp de a depune apelul în termen.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului Paralunga Vasile a atacat decizia cu recurs ordinar, invocând drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată

Recurentul invocă că soluția adoptată de instanța de apel este nefondată și neîntemeiată și contrară prevederilor art.art.230, 231, 232, 402 Cod de procedură penală. Regula generală prevede că termenul începe să curgă pentru părți din ziua următoare în care a fost pronunțată sentința și nu se ia în calcul ziua în care acesta se împlinește.

La caz rezultă că sentința integrală privind condamnarea lui Paralunga Vasile a fost pronunțată la 05 iunie 2019. În speța termenul de declarare a apelului a început să curgă din 06 iunie 2019 și nu se ia în calcul ziua de 20 iunie 2019, adică ziua în care se împlinește. Respectiv termenul de declarare a apelului a expirat la sfârșitul zilei de 21 iunie 2019 și nu la 20 iunie 2019 cum se indică în decizia contestată. Apărătorul a depus apelul la 21 iunie 2019, prin oficiul poștal, adică apelul a fost depus în termen și nu tardiv cum se menționează în decizia instanței de apel.

Prin urmare, soluția instanței de apel precum că, termenul depunerii apelului împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 05 iunie 2019, privind condamnarea lui Paralunga Vasile a expirat la 20 iunie 2019, este contrară art.231 alin.(3) Cod de procedură penală.

Nu suferă nici o critică soluția instanței de apel precum că apărătorul a depus apelul în interesele inculpatului Paralunga Vasile la 26 iunie 2019. La caz termenul limită de depunere a apelului este data de 21 iunie 2016. Potrivit actelor poștale anexate la dosar, apelul apărătorului în interesele lui Paralunga Vasile a fost depus la oficiul poștal pe 21 iunie 2019 și ținând cont de prevederile legale supra, consideră că apelul a fost depus în termen.

Totodată, recurentul invoca că nu au relevanță nici alegațiile instanței că apelul nu a fost depus la oficiul poștal autorizat și e necesar de a lua în considerație data când cererea de apel a fost înregistrată la judecătoria Căușeni. Apărătorul care a depus apel în data de 21 iunie 2019, prin oficiul poștal, situat în mun. Bender, activează în cadrul cabinetului avocatului „Vladimir Cevdari”, înregistrat în organele competente a Republicii Moldova, cu sediul în mun. Bender. Respectiv soluția apărătorului de a expedia apelul prin oficiul poștal situat în mun. Bender este legală, iar apărătorul nu poate fi privat de dreptul de a trimite actele procesuale prin oficiul poștal din localitatea unde se află sediul.

Toate temeiurile legale și obiecțiile invocate de către apărare, confirmă faptul că instanța de apel a adoptat o soluție neargumentată la modul convenit, a comis erori de drept, iar decizia contestată nu conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, privind respingerea apelului declarat de avocatul Vladimir Cevdari în interesul lui Paralunga Vasile ca tardiv.

5.1 În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de partea apărării, prin care solicită ca acesta să fie declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Erorile de drept pot fi considerate erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate

cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, invocat de recurent și-a găsit confirmarea în cauza dată, sub aspectul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția privind respingerea apelului declarat de către avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului Paralunga Vasile ca fiind depus peste termen.

De asemenea, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Conform materialelor dosarului, la 05 iunie 2019 a fost pronunțată integral sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central în privința inculpatului Paralunga Vasile, în prezența avocatului Cevdari Vladimir și a procurorului Sorocean Alexandru, fiindu-le înmănată copia sentinței integrale, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d.160) și recipisă. (f.d.175)

Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului a atacat-o cu cererea de apel la data de 21.06.2019, prin intermediul oficiului poștal al Poștei Moldova, filiala Bender 2 (f.d.180), iar la 26.06.2019, sub numărul de intrare 4-5-4316, Judecătoria Căușeni, sediul Central a înregistrat apelul respectiv, ca fiind parvenit în instanță. (f.d.177)

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, apelul avocatului a fost respins ca fiind depus peste termen.

Colegiul penal lărgit menționează următoarele:

Potrivit prevederilor art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art.231 alin.(3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile *nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.*

Potrivit art.232 alin.(1) Cod de procedură penală actul depus în cadrul termenului prevăzut de lege la administrația locului de detenție, la unitatea militară, la

administrația instituției medicale sau la oficiul poștal prin scrisoare recomandată este considerat ca făcut în termen. Înregistrarea sau confirmarea făcută de către administrația locului de detenție, a unității militare sau a instituției medicale pe actul depus, precum și recipisa oficiului poștal despre actul primit pe actul depus, servesc drept dovadă a datei depunerii actului.

Având în vedere că sentința primei instanțe a fost pronunțată integral la data de 05 iunie 2019, potrivit art.402 Cod de procedură penală, termenul de a declara apel expira la data de 21.06.2019.

În această ordine de idei, Colegiul lărgit menționează că, avocatul Cevdari Vladimir a depus apelul la data de 21 iunie 2019, prin intermediul oficiului poștal al Poștei Moldova, situat în mun. Bender, respectiv ținând cont de prevederile legale menționate supra, apelul a fost depus în termen.

Colegiul penal lărgit apreciază ca fiind eronate argumentele instanței de apel precum că, cererea de apel nu a fost depusă la un oficiu poștal autorizat, motiv pentru care data de depunere a cererii de apel urmează a fi considerată, dată când a fost înregistrată la judecătoria Căușeni și anume data de 26.06.2019, or din esența art.232 alin.(1) Cod de procedură penală, actul depus în cadrul termenului prevăzut de lege la oficiul poștal prin scrisoare recomandată se consideră ca efectuat în termen. Astfel, legea prevede expres că actul poate fi depus în cadrul termenului prevăzut de lege la oficiul poștal și nu face diferențiere între competență teritorială a oficiilor poștale.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel greșit a apreciat termenul de declarare a apelului de către avocat și nu a respectat în deplină măsură prevederile normelor menționate supra, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și se califică ca eroare de drept care atrage după sine casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, întrucât erorile comise nu pot fi corectate în instanța de recurs.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se expună asupra tuturor motivelor apelului, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.art.417-418 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de apel urmează să se conducă și de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu rigorile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității

fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpatului Paralunga Vasile, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Paralunga Vasile xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 22 octombrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Boico Victor